

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПРЕДМЕТ: Предлози и мишљење

Поштовани,

Министарство заштите животне средине је 30. Јула 2020. год. на свом сајту је обавестило јавност да је носилац пројекта „Serbia Zijin Copper“ д.о.о. Бор, ул. Ђорђа Вајферта 29, поднео захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину допунског рударског пројекта за повећање капацитета флотације рудника Мајданпек са 6.000.000 тона на 11.000.000. тона годишње, на катастарским парцелама број 1257/11, 1445/181 и 1445/172 КО Мајданпек.

У прописаном року достављамо вам мишљење и предлоге на поднети захтев:

1. На сајту није објављен захтев носиоца пројекта већ документ који је сачинило предузеће Двопер доо, што није у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (Сл. Гласник РС бр. 135/2004 и 36/2009) где је чланом 8. став 1 прописана обавеза да захтев подноси носилац пројекта. Потребно је јавно објавити званични захтев носиоца пројекта.

2. У поднетом захтеву су наведени прилози којих нема приложеној у документацији.

3. Није поступљено у складу са чланом 8, став 3 Закона о процени утицаја на животну средину јер документација не садржи прилоге:

- а) Извод из урбанистичког плана,
- б) Извод из идејног пројекта,
- с) Услове и сагласност других надлежних органа и организација.

4. У поглављу “Опис карактеристике пројекта”, в) Коришћење природних ресурса и енергије, у табели 5 (стр. 26/63) наведено је да се у процесу користи 73,88 m³/h свеже воде. Није назначена локација водозавода (да ли на Малом или Великом Пеку) и у каснијем разматрању није дата процена утицаја на површинске воде што је веома значајно јер на страни 31/63 стоји констатација “Већину водотокова (осим Дунава) карактерише мали проток и колебљиви нивои воде.”.

5. На страни 24/63 констатовано да на јаловиште одлази 1367,83 m³/h а на страни 26/63, табела 5 да се у процес враћа 731,77 m³/h (максимално 739,77 m³/h) воде. Шта је са више од 600 m³/h воде које се испуштају из флотације? Да ли оне доспевају у подземне и површинске воде и какав је њихов утицај на животну средину? Ово је веома важно јер река Пек протиче кроз Национални парк “Ђердап” и Ђердап је недавном одлуком УНЕСК - а уписан на листи светских геопаркова. Напомињемо да није прибављено потребно мишљење Републичког завода за заштиту природе, ЈП Национални парк “Ђердап”, ЈП “Србија шуме” и Министарства водопривреде, односно ЈВП “Србијаводе”.

6. Није дат биланс јаловине, количина, динамика одлагања, састав јаловине, капацитети јаловишта, време за које су обезбеђени простори за одлагање, поступање након затварања јаловишта ...

7. Није тачна констатација на страни 32/63. “На локацији пројекта неће долазити до одлагања материјала, хемикалија и опасног или течног отпада на земљиште тако да се смањује утицај пројекта на земљиште а тиме и индиректно на подземне воде.” Одлагање се јаловина и њен утицај на животну средину, а посебно на воде које гравитирају и протичу кроз национални парк и УНЕСК-ов геопарк, није уопште третиран у поднетој пријави.

8. У поглављу “Опис чинилац животне средине” нису дати подаци о квалитету воде Пека низводно од јаловишта које је на мање од 100 метара од реке.

9. У поглављу “Опис чинилац животне средине” када се говори о флори и фауни нигде се не помиње Национални и геопарк “Ђердап” богатство, угроженост, заштита и очувања флоре и фауне које могу бити угрожене одлагањем опасног отпада (јаловине), посебно у случају акцидентата.

10. Констатација у поглављу “Међусобни односи наведених чинилаца” на страни 41: “Међусобни односи наведених чинилаца, односно могуће кумулирање са ефектима других пројеката нема основа, имајући у виду описану величину, капацитет, захват, локацију и предвиђене мере заштите на предметном пројекту.” није тачна јер у поглављу “Величина и сложеност утицаја на страни 42 стоји: “Отпад који се јавља у процесу флотације и одводњавања (филтрирања) концентрата руде и јаловине је флотацијска јаловина и то: јаловина постојећег основног флотирања - 495,39 t/h, оток постојећег допунског флотирања - 51,74 t/h, јаловина новог основног флотирања - 743,08 t/h и оток новог допунског флотирања у количини од 77,62 t/h. Флотацијска јаловина се одлаже на флотацијском јаловишту „Ваља Фундата“ и предмет је посебног пројекта.” Истовремено се одлаже јаловина, на истој локацији, из постојеће флотације и нове флотације и то у количини која се више него дуплира.

11. Нигде се не помиње постојећи Просторни план подручја посебне намене националног парка “Ђердап”, утицај овог пројекта на природу, заштиту и реализацију постојећег плана посебне намене.

12. У поглављу “Управљање отпадом” на страни 47 се тврди “Пројекат одлагања флотацијске јаловине предмет је посебног рударског пројекта чија израда је у току.” Не може се радити посебни пројекти за делове технолошког процеса већ целовит технолошки пројекат јер је управљање флотацијском јаловине саставни део технологије флотирања. Уочена пракса у последње време је разбијање једног пројекта на више делова као би се избегла процена утицаја на животну средину, избегла примена БАТ технологија и примена савремених мера заштите животне средине да би се смањили инвестициони и оперативни трошкови заштите животне средине шт доводи до несагледивих штетних последица по здравље људи, квалитет живота локалног становништва и природу. Код процене утицаја на животну средину не може се рударски отпад издвојити да би се избегла процена његовог утицаја од других врста отпада.

13. За предметни пројекат је Обавезна израда процене утицаја јер се налази на “ЛИСТИ 1 - пројекти за које је обавезна израда процена утицаја на животну средину”, тачка 9. “... Депоније за одлагање опасног отпада” јер је

флотацијска јаловина опасан отпад.

ЗАКЉУЧЦИ

1. На основу приложене документације на сајту Министарства нема доказа да је захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину допунског рударског пројекта за повећање капацитета флотације рудника Мајданпек са 6.000.000 тона на 11.000.000. тона годишње поднео носилац пројекта.
2. Захтев није урађен у складу са чланом 8. став 3 Закона о процени утицаја на животну средину јер документација не садржи прописане прилоге.
3. Захтев се односи само на део технолошког процеса а не цео процеса флотирања и одлагања флотацијске јаловине.
4. Захтев није разматрао везу са Просторним планом подручја посебне намене Националног односно Геопарка "Ђердап".
5. Нису прибављена неопходна мишљења Завода за заштиту природе Републике Србије, ЈП Националног парка "Ђердап" и министарства и јавних предузећа надлежних за управљање водама.
6. Пројекта се налази на Листи пројеката за које је обавезна израда процене утицаја.

ПРЕДЛОГ

1. **ВРАТИТИ НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА ЗАХТЕВ ДА ГА ДОПУНИ ИЗВОДОМ ЦЕЛОВИТОГ ПРОЈЕКТА О ФЛОТИРАЊУ И УПРАВЉАЊУ ФЛОТАЦИЈСКОМ ЈАЛОВИНОМ, ПРИЛОЖИ ПРИБАВЉЕЊА МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ МИНИСТАРСТАВА, ЗАВОДА И ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА КАО И ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ИНСТИТУЦИЈА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК И МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА КОЈЕ МОГУ БИТИ УГРОЖЕНЕ ПРОЈЕКТОМ.**
2. **НАКОН ДОПУНА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ПОТПИСАН ОД ОДГОВОРНОГ ЛИЦА И ОВЕРЕН ПЕЧАТОМ КОЈИ ЋЕ БИТИ САСТАВНИ ДЕО ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ЈАВНО ОБЈАВЉЕН НА САЈТУ МИНИСТАРСТВА.**
3. **НАКОН ДОСТАВЉАЊА ПОТПУНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПОНОВО СТАВИТИ НА ЈАВНИ УВИД,**
4. **У СЛУЧАЈУ ДА НЕ ПРИХВАТИТЕ НАШЕ ПРЕДХОДНЕ ЗАХТЕВЕ, НАЛОЖИТИ НОСИОЦУ ПРОЈЕКТА ДА САЧИНИ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА КОЈА ЋЕ ИМАТИ ПОТПУНИ ОБИМ САДРЖАЈ УТВРЂЕН ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА.**

ДРУШТВО МЛАДИХ ИСТРАЖИВАЧА БОР